

Semantics in Social Tagging Systems: A Systematic Review

Z. Honarjooyan¹ | M. Mirzabeigi²

Purpose : The objective of the present study has been to systematically review semantic research studies on social tagging systems in order to identify the researchers' areas of interest, to investigate the impact of semantic issues on information retrieval in such systems, and to identify research gaps in this area.

Methodology: Ninety-eight studies were found by searching relevant databases. After initial investigation and consultation with two specialists in the field, 41 studies published in 2003-2018 were reviewed.

Findings: Important topics of semantic research on social tagging systems include producing an automatic semantic tagging algorithm, designing a semantic tagging system, producing an algorithm, extracting hierarchical relationship from a set of tags, and using WordNet to determine semantic relationships among tags. In addition, research gaps identified include developing a method for identifying sources containing a specific meaning of a tag without having to review all sources, exploring the possibility of using clustering methods to cluster sources or users of folksonomies, and designing a semantic tagging system which is user-friendly. All of these issues should be taken into account in future research.

Conclusion: Given the gaps identified, the subject of semantics in tagging systems needs further investigation, as it has a direct impact on search and retrieval by these systems.

DOI: 10.30484/nastinfo.2020.2357.1906

1. PhD Candidate,
Department of Knowledge
and Information Science,
Faculty of Education
and Psychology, Shiraz
University, Shiraz, Iran,
z.honarjooyan@gmail.
com

2. Associate Professor,
Department of Knowledge
and Information Science,
Faculty of Education
and Psychology, Shiraz
University, Shiraz, Iran
(corresponding author),
mmirzabeigi@gmail.com

Keywords

Folksonomies, Social tagging systems, Semantic relations,
Information retrieval, Systematic review

دریافت: ۹۹/۰۱/۰۱ پذیرش: ۹۹/۰۲/۲۳

۱. دانشجوی دکترای علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران z.honarjooyan@gmail.com
۲. دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران (نویسنده مسئول) mmirzabeigi@gmail.com

معناشناصی در سامانه‌های برچسب‌گذاری اجتماعی:

یک مرور نظاممند

زهره هنرجویان^۱ | مهدیه میرزا بیگی^۲

هدف: مرور نظاممند پژوهش‌های حوزه معناشناصی در سامانه‌های برچسب‌گذاری اجتماعی، به منظور شناسایی شاخه‌های موضوعی قابل توجه پژوهشگران، مرور راهکارهای رفع یا کاهش اثرات مسائل معناشناصی بر بازیابی اطلاعات در این سامانه‌ها و شناسایی شکاف‌های پژوهشی این حوزه است.

روش پژوهش: پژوهش به روش مرور نظاممند انجام گرفته است. به این منظور، با جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی، ۱۰۱ مقاله پژوهشی به زبان انگلیسی در بازه زمانی ۲۰۱۹-۲۰۰۳ انتخاب و پس از پالایش، ۴۶ پژوهش تحلیل شد.

پاقته‌ها: محورهای موضوعی مهم شامل طراحی یک سامانه برچسب‌گذاری معنایی، استفاده از وردنت برای تعیین رابطه معنایی میان برچسب‌ها، بهره‌گیری از بافت برای ابهام‌زدایی از معنای برچسب، تولید الگوریتم برچسب‌گذاری معنایی خودکار بودند. خلاصه‌ای پژوهشی برای انجام پژوهش‌های آتی عبارتند از: ابداع روشی برای شناسایی منابع حاوی معنایی خاص از یک برچسب بدون نیاز به بررسی همه منابع، بررسی امکان استفاده از روش‌های خوش‌بندی برچسب‌ها برای خوش‌بندی منابع.

نتیجه‌گیری: با توجه به شکاف‌های پژوهشی همچنان مسئله معنا در سامانه‌های برچسب‌گذاری می‌تواند از حوزه‌های مهم مطالعات پژوهشی سازماندهی اطلاعات باشد.

کلیدواژه‌ها

فوکسونومی، برچسب‌گذاری اجتماعی، روابط معنایی، بازیابی اطلاعات، مرور نظاممند

مقدمه

نسل اول وب، دسترسی به گستره وسیعی از دانش موجود و نسل دوم، وب ۲، ارتباط، تعامل متقابل، به اشتراک‌گذاری اطلاعات و همکاری روی وب را تسهیل می‌کند (Ghabayen, & Noah, 2017). برخلاف وب ۱، در وب ۲ کاربران اعم از روزنامه‌نگاران، نویسندهای، طراحان وب، شرکت‌ها و کاربران عادی به طور فعال در تولید و سازماندهی محتوا مشارکت دارند (Bitzer, Thoroe, 2009) (Peters, 2010) (Schumann, 2010). چنین رویکردی، حجم بسیار زیادی از اطلاعات را در وب ۲ ایجاد کرده است و مستلزم روشی مناسب برای ذخیره‌سازی و بازیابی است. سامانه‌های برچسب‌گذاری اجتماعی به منزله نسل جدیدی از ابزارهای بازیابی، به کارگیری و بازنمون در وب ۲ مطرح شده است. برچسب‌گذاری را می‌توان رهیافتی برای خلق فرآداده دانست که طی آن کاربران اقلام اطلاعاتی را به کمک کلیدواژه‌هایی (برچسب‌ها) با ساختار آزاد توصیف می‌کنند (Panke & Gaiser, 2009: 319).

روش‌های سنتی سازماندهی و رده‌بندی نیازمند به کارگیری نیروهای متخصص و هزینه‌های فراوان هستند؛ در مقابل سامانه‌های برچسب‌گذاری اجتماعی از دانش موجود کاربران به جای تکیه بر دانش تعدادی متخصص بهره می‌برند (Huberman & Golder, 2006: 200-202). موافقان رده‌بندی‌های مردمی معتقدند دانش به دست آمده از خرد یک گروه کاربری احتمالاً ابزار قابل اعتمادتری نسبت به دانش گرفته شده از یک فرد برای کسب منابع اطلاعاتی خواهد بود (Razikin et al., 2011: 391-392). در عین حال نمی‌توان نارسایی‌های این سامانه‌ها را نیز نادیده گرفت. کاربران در سنین مختلف با سطوح فهم، پیشینه فرهنگی و زبانی متفاوت می‌توانند برچسب‌های خود را آزادانه به منابع تخصیص دهند. چنانکه Weller, K., Peters, I., & Stock (2010) اشاره می‌کنند، رده‌بندی مردمی هیچ محدودیتی درباره حوزه مطلوب کاربران و واژگان استفاده شده آنها (از نظر معانی و نوع زبان) قائل نیست و چون کاربران می‌توانند از واژگان متفاوتی برای توصیف محتوا استفاده کنند، برچسب‌ها ابهام فراوانی در مسائل زبانی دارند. به علاوه، این رده‌بندی‌ها روابط معنایی (مانند رابطه هم‌ارزی، سلسه‌مراتبی و وابسته) میان برچسب‌ها را منعکس نمی‌کنند (سعادت و دیگران، ۱۳۹۷)، برای رفع یا کاهش مشکلات پیش گفته، پژوهشگران راه حل‌های گوناگونی را پیشنهاد

کرده‌اند. تعبیه یک اصطلاح نامه، هستی‌شناسی^۱ یا راهنمای موضوعی^۲ در فوکسونومی (Laniado, Eynard, & Colombetti, 2007; Angeletou, 2008; Limpens, Gandon, & Buffa, 2009; Lezcano, García-Barriocanal, & Sicilia, 2012; Song, Li, et al., 2007; Heymann & Garcia-Molina, 2006; Zorn & Iryna, 2010; Zhou, Jung, & Davis, 2011; Gurevych, 2011; Zhou, Bao, Wu, & Yu, 2007; Dong, Wang, & Coenen, 2018; Rohland & Streibel, 2009; Dattolo, Eynard, & Mazzola, 2011) و تعیین رابطه معنایی میان برچسب‌ها با استفاده از وردنت^۳ (Nazim Uddin, & Jo, 2010; Marchetti, et al., 2007; Kanishcheva, Nikolova, & Angelova, 2018; Nazim Uddin, et al., 2013; Ghabayen & Mohd Noah, 2017, از جمله این راه حل‌ها هستند. اما در مرور متون حوزه برچسب‌گذاری اجتماعی، پژوهشی مشاهده نشد که میزان توجه و پرداختن به مسئله معناشناسی را در پژوهش‌های این حوزه بررسی کرده باشد. با توجه به اهمیت ابزارهای معنایی در بازیابی اطلاعات و ظرفیت سامانه‌های برچسب‌گذاری به منزله یک ابزار معنایی، نوشته پیش‌رو با مرور نظام مند این پژوهش‌ها در صدد است شاخه‌های موضوعی بررسی شده در پژوهش‌های حوزه معناشناسی را شناسایی کند. همچنین راهکارهای کاهش تأثیر مسائل معناشناسی‌ترین را بازیابی اطلاعات بررسی و در نهایت شکاف‌های پژوهشی این حوزه را شناسایی کند.

روش پژوهش

این پژوهش از چارچوب مطالعه نظام مند (Kitchenham & Charters, 2007) بهره برده است. این مراحل عبارت‌اند از:

۱. طراحی مرور (مرحله اول)
در این مرحله بر اساس هدف‌های پژوهش اقدام‌های زیر انجام شده است:

1. Ontology
2. Directory
3. WordNet

۱-۱. شناسایی نیاز به مرور پژوهش‌ها

نهاد پژوهش مروری تا حدی مرتبط در این حوزه یافت شد: Majid, et al. (2011) در پژوهشی به بررسی آخرین دستاوردهای مرتبط با رفع ابهام و ساختاردهی به فوکسونومی‌ها پرداخته‌اند. همچنین Jabeen, Khusro, Majid, & Rauf (2016) رویکردهای گوناگون اتخاذ شده به منظور افزودن معناشناسی به فوکسونومی‌ها و در نتیجه به همراه اوردن ساختار و دقت بازیابی در آنها را بررسی کرده‌اند.

۲-۱. پرسش‌های پژوهش

با توجه به هدف پژوهش، پرسش‌های پژوهش پذین شرح است:

۱. پژوهش‌ها در زمینه معناشناسی در سامانه‌های برچسب‌گذاری اجتماعی با چه حوزه‌هایی مرتبط‌اند؟
  ۲. چه راهکارهایی برای کاهش تأثیر مسائل معناشناختی بر بازیابی اطلاعات در سامانه‌های برچسب‌گذاری پیشنهاد شده است؟
  ۳. شکاف‌های پژوهشی موجود در زمینه معناشناسی در سامانه‌های برچسب‌گذاری اجتماعی کدام‌اند؟

11

۱-۳. شناسایی پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر و مرتبط

پایگاه‌های اطلاعاتی مرتبط عبارت بودند از: "Google Scholar" ، "Science Direct" ، "IEEE" ، "Digital library" ، "Wiley online digital library" و موتور جستجوی "Semantic Scholar". با جستجو در پایگاه‌های داخلی مگ ایران، نورمگز، پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی، مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری^۱ و ابر انداز مقاله مرتبط، یافت نشد.

همچنین با توجه به اینکه بر حسب گذاری اجتماعی نخستین بار در سال ۲۰۰۳ توسط سایت دلیشز^۲ راه اندازی شد (Panke & Gaiser, 2009) محدوده زمانی پیش و هشتم سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۰۳ در نظر گرفته شد.

۲. مرور یشیینه ها (مرحله دوم)

برای بازیابی منابع مرتبط با معناشناسی در سامانه‌های برچسب‌گذاری، "Collaborative tagging", "tagging", "Social tagging", "Folksonomy" و "Semantics" با استفاده از عملگر بولی با یکدیگر و به کلیدواژه‌های "Semantic" و "Semantics".

1. Regional Information Center for Science and Technology
  2. Delicious

و "Semantic relations" پیوند داده شد (جدول ۱).

جدول ۱. راهبرد جستجو

Tagging		Semantic	تعداد نتایج جستجو
or		Semantic	
Social tagging		Semantics	
or		AND	
Collaborative tagging		Semantic relations	۱۰۱
or			
Folksonomy			

۱-۲. انتخاب منابع اولیه

در این مرحله با مطالعه چکیده، مقدمه و نتیجه‌گیری پژوهش‌های بازیابی شده، ۱۰۱ پژوهش انتخاب شد.

۳-۲. اعتبارسنجی

از ۱۰۱ پژوهش اولیه، ۲۰ پژوهش (حدود ۲۰ درصد از پژوهش‌ها) به روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب و چکیده، مقدمه و نتیجه‌گیری آنها توسط یک متخصص دیگر بررسی و در صورت وجود اختلاف (۷ پژوهش) از نفر سوم استفاده شد. در این مرحله دو پژوهش به تعداد پژوهش‌های مرتبط افزوده و درنهایت ۴۴ پژوهش انتخاب شد.

۳. تدوین گزارش یافته‌ها (مرحله سوم)

پس از مطالعه مقالات و استخراج یافته‌ها گزارش در چند محور گروه‌بندی شد. با توجه به آنها به پرسش‌های پژوهش پاسخ داده شد.

۱-۳. حوزه‌های موضوعی پژوهش‌های معناشناسی در سامانه‌های برچسب‌گذاری اجتماعی آزادی عمل کاربران فوکسونومی‌ها در برچسب‌زن منابع با واژگان متفاوت می‌تواند منجر به استفاده از کلمات مترادف مختلف شود (Nazimuddin, et al. 2013).

پژوهش‌های متعددی در ارتباط با این مسئله صورت گرفته و چند روش برای حل آن پیشنهاد شده است:

الف. تولید الگوریتم برچسب‌گذاری معنایی خودکار کلمات مترادف، چند معنایی و صورت‌های لغوی گوناگون واژگان تخصیص داده شده توسط کاربران، دلیل اصلی نبود یکدستی در مجموعه داده‌های برچسب‌گذاری شده است. پیشنهاد (Tesconi, et al. 2008)، برچسب‌گذاری مبتنی بر معنا با استفاده از ویکی‌پدیا¹ است. سامانه، مفهوم مرتبط با هر برچسب را در ویکی‌پدیا می‌یابد تا منابع و بی را توسط معنای کلمات شرح دهد. در پژوهش (Yang 2005) با استفاده از یادگیری ماشینی صفحات وب به طور خودکار نشانه‌گذاری‌های² معنایی تولید می‌کند و الگوریتم ارائه شده در پژوهش (Manzato & Goularte 2012) از راهبردهای مبتنی بر هم‌رویدادی برچسب‌ها و مفاهیم استفاده می‌کند.

ب. طراحی سامانه برچسب‌گذاری معنایی در سامانه‌های کنونی مبتنی بر برچسب‌های کلیدواژه‌ای³، برچسب‌گذاری اجتماعی کلمات مترادف یا چندمعنایی، صورت‌های مختلف کلمات، و کمبود روابط میان برچسب‌ها، از عوامل بروز ابهام است (Morrison, 2008). طراحی سامانه‌های معنایی راهکاری است که پژوهش‌های موجود برای فایق‌آمدن بر مشکلات سامانه‌های کلیدواژه‌ای اندیشیده‌اند (Huang, Lin, & Chan, 2012; Jiao & Chen, 2010; Abel, Henze, Krause, & Kriesell, 2010; Limpens, et al., 2010). Aurnhamme, Hanappe, & Steels (2006) برای بهبود مسیرپویی و جستجوی تصاویر، از ترکیب برچسب‌گذاری مشارکتی و معنا استفاده کردند. (Yang, Zhang, & Huang 2019) روش مبتنی بر تحلیل معنایی و الگوریتم خوشبندی برای ساختن یک سامانه برچسب‌گذاری را به کار برند. در برخی پژوهش‌ها، سامانه معنایی متشکل از یک فوکسونومی است که با یک هستی‌شناسی یا راهنمای موضوعی ترکیب شده است. بر این اساس در پژوهش (Laniado, et al. 2007) پیشنهاد گنجاندن یک هستی‌شناسی در رابط

1. Wikipedia

2. Markup

3. Keyword-based tags

مسیرپویی یک فوکسونومی ارائه می شود. (2008) Angeleto هستی شناسی و اصطلاح نامه، به غنی سازی معنایی فضای برچسب ها می پردازد و (2012) Lezcano, et al. با استفاده از یک سازو کار مسیرپویی هیبرید^۱، توصیه های برگرفته از روابط موجود در هستی شناسی را به فوکسونومی ها می افزاید. سامانه پیشنهادی توسط Bindelli, et al. (2008) برچسب های فوکسونومی را به صورت خودکار با مفاهیم موجود در یک هستی شناسی اطباق می دهد^۲. ترکیب فوکسونومی با یک راهنمای موضوعی^۳، در پژوهش Song, et al. (2010) نیز به کار گرفته شده است. راهکار دیگر، ساخت «هستی شناسی های سبک^۴» از طریق گنجاندن دیدگاه های کاربران یک فوکسونومی در فرایند ساخت هستی شناسی است که (2009) Limpens, et al. پیشنهاد می دهد.

همان گونه که مرور پژوهش ها نشان می دهد، در طراحی سامانه های برچسب گذاری معنایی به چالش های گوناگون حاصل از مسطح بودن برچسب ها و نبود عنصر معنا در آنها توجه شده و راهکار یا عنصر لازم برای غلبه بر این چالش ها در سامانه تعییه شده است.

ج. تولید الگوریتم استخراج روابط سلسله مراتبی از مجموعه برچسب های اجتماعی مشکلات نبود روابط سلسله مراتبی میان برچسب ها، در پژوهش ها منجر به ارائه راهکارهایی شده است. تولید الگوریتم های استخراج روابط سلسله مراتبی میان برچسب ها از آن جمله است (Heymann, Li, et al., 2007). (2006) Garcia-Molina & الگوریتمی ساده برای تبدیل پیکرهای بزرگ از برچسب ها به یک تکسونومی سلسله مراتبی ارائه کردند که با محاسبه شباهت میان برچسب ها و ترسیم گراف شباهت برای یک مجموعه داده، این کار را انجام می دهد. Zhou, et al. (2007) نیز در مدل پیشنهادی خود، استخراج روابط سلسله مراتبی از برچسب های اجتماعی را با استفاده از یک الگوریتم خوش بندی انجام می دهنند. در پژوهش (2018) Dong, et al. سه قاعده موجود برای استنباط روابط سلسله مراتبی شامل «شمول مجموعه ای^۵، «مرکزیت گراف»^۶ و «وضعیت نظری اطلاعاتی»^۷ شناسایی و دو قاعده جدید و یک الگوریتم تولید سلسله مراتب از برچسب ها ارائه می شود. در پژوهش (2009) Rohland & Streibel استخراج روابط در چهار مرحله آماده سازی، ابهام زدایی، استخراج متراffد ها و تولید هستی شناسی انجام شد. در

1. Hybrid navigation
2. Map
3. Directory
4. Light ontologies
5. Set inclusion
6. Graph centrality
7. Information-theoretic condition

پژوهشی دیگر، سامانه‌ای چندبخشی^۱ و گسترش پذیر برای تحلیل مجموعه برچسب‌های مرتبط و کشف متراffد‌ها، هم آواها و روابط سلسله‌مراتبی میان آنها طراحی شد (Dattolo, et al., 2011).

فوکسونومی‌ها هریک واژگان^۲ خاصی دارند که علیق کاربران، روندهای کنونی یا واژه‌های جدید را منعکس می‌کنند. Zorn & Iryna Gurevych (2011) فوکسونومی را به شبکه‌ای از کلمات ابهام‌زدایی شده تبدیل کردند. در پژوهشی دیگر، zhang, et al. (2019) با استفاده از روش تعییه‌سازی کلمات^۳ به استخراج روابط زیرشمول- فراشمول^۴ میان برچسب‌های اجتماعی پرداختند. Alruqimi & Aknin (2019) در پژوهش خود الگوریتم تولید هستی‌شناسی از فوکسونومی به کمک ویکی‌پدیا را ارائه می‌کنند.

د. تحلیل مقیاس‌های ارتباط^۵ برچسب‌ها

در زمینه مقیاس‌های ارتباط برچسب‌ها، Cattuto, et al. (2008a) (2008b) تعدادی از مقیاس‌های ارتباط برچسب‌ها، شامل هم‌رویدادی برچسب‌ها، شباht کسینوسی، توزیع هم‌رویدادی برچسب‌ها و فولک رنک^۶ (اقتباسی از پیج رنک^۷) را تحلیل کردند و آنها را بر روی فوکسونومی دلیل‌آزمودند.

ه. تعیین رابطه معنایی میان برچسب‌ها با استفاده از وردنت

در پاسخ به نبود روابط معنایی در فوکسونومی‌ها، یکی از راهکارها استفاده از وردنت بوده است. Min, et al. (2010) برای یافتن رابطه معنایی صحیح میان برچسب‌ها، مدلی با استفاده از وردنت پیشنهاد کردند. Nazimuddin, et al., (2013) برای استنباط و استخراج روابط معنایی میان برچسب‌ها از وردنت و روش هم‌رویدادی استفاده کردند. در پژوهش Marchetti, et al. (2007) یک سامانه برچسب‌گذاری معنایی ارائه شد که از وردنت و ویکی‌پدیا برای ابهام‌زدایی از صورت‌های لغوی یک کلمه استفاده کرد. همچنین ارزیابی الگوریتم رفع ابهام معنایی از یک برچسب بر روی فوکسونومی فلیکر^۸، صحت عملکرد ۷۸/۶ درصدی آن را آشکار ساخت. Kanishcheva, et al. (2018) محاسبه شباهت معنایی میان برچسب‌ها نیز با استفاده از وردنت، در پژوهش Ghabayen & Mohd Noah (2017) در یک رویکرد فیلترینگ مشارکتی^۹ به کار رفته است که شباهت میان کاربران را از طریق کشف

1. Modular
  2. Vocabulary
  3. Word Embedding
  4. Hypernym- Hyponym
  5. Relatedness
  6. Folk Rank
  7. Page rank
- مهم برشمردن منبعی که کاربر برچسب مهم به آن اختصاص داده است.
8. Flickr

فضاهای معنایی در برچسب‌هایشان محاسبه می‌کند.

چنانکه مشاهده می‌شود، در پژوهش‌های حوزه معناشناسی در سامانه‌های برچسب‌گذاری استفاده از وردنت برای تعیین رابطه معنایی میان برچسب‌ها روشنی رایج و پرکاربرد است و در این پژوهش‌ها استفاده از این روش منجر به بهبود قابل ملاحظه عملکرد یا نتایج شده است.

و. بهره‌گیری از بافت برای ابهام‌زدایی از معنای برچسب

استفاده از بافت روشنی است که در حوزه رفع ابهام از کلمات چند معنایی نقش بسیار مهمی را ایفا می‌کند (Newman, 2011). با توجه به این امر که هریک از عناصر سه گانه یک فوکسونومی بافتی رفاهم می‌کنند که به واسطه آن، معنای عنصر بدون ابهام ادراک می‌شود، (Yeung, Gibbins, Shadbolt, 2007) از این بافت برای ابهام‌زدایی از معنای برچسب استفاده کردند. راهکار دیگر، استفاده از نسخه شخصی‌سازی شده ای^۲ از «شباهت بافت برچسب» برای کشف متادفات و هم آواه‌ها^۳ است که در پژوهش (Eynard, Mazolla, & Dattollo, 2013) به کار گرفته شده است. همچنین هم رویدادی روش دیگری است که برای حل مسئله ابهام معنایی برچسب‌ها به کار می‌رود (Yi, 2011).

وبلاگ‌ها از جمله محیط‌هایی هستند که کاربران در آن به برچسب‌گذاری محتوا می‌پردازنند. تنها پژوهشی که به مسئله ابهام‌زدایی در برچسب‌های وبلاگ‌ها پرداخته است، پژوهش (Hope, Wang, Barkataki, 2007) است که برچسب‌گذاری محتوای وبلاگ با برچسب‌های معنایی حساس به بافت از طریق ایجاد یک هستی‌شناسی پیشنهاد می‌دهد.

ز. ارائه روش خوشبندی^۴ برچسب‌ها یا منابع

Vicent, Moreno (2013) با اشاره به برچسب‌گذاری آزاد منابع و بی‌با استفاده از واژه‌های کاربران، دو روش مختلف خوشبندی را در مجموعه‌ای از برچسب‌های موجود در توئیت‌های^۵ گروه پژوهشی تحلیل کردند. نتایج نشان داد روش‌های پیچیده تر مبنی بر معنا، باید جایگزین تحلیل نحوی برچسب‌ها شوند.

Giannakidou, Kompatsuaris, Vakali (2008) خوشبندی منابع چندرسانه‌ای را پیشنهاد داده است. این روش در واقع دانش برگرفته از فوکسونومی را با هستی‌شناسی‌های پر استفاده و نیز با «دانش مربوط به محتوا» ترکیب

1. Collaborative Filtering
2. Semantics
3. Customized
4. کلمات دارای تلفظ یکسان، و معنای متفاوت؛ مانند شیر (خوارکی) و شیر (جیوان)
5. Clustering
6. Tweet

می‌کند. ارائه یک الگوریتم تشخیص جامعه^۱ موضوع دیگری است که در پژوهش Shen, Wang, Liu (2018) به آن پرداخته شده است و کاهش پراکندگی / خلوتی^۲ داده از طریق برقراری روابط معنایی نیز مسئله‌ای است که در پژوهش Abbasi & Staab (2009) به آن پرداخته شده است.

ح. ارائه سامانه توصیه‌گر^۳ برچسب

سامانه‌های توصیه‌گر، موضوع بسیاری از پژوهش‌های حوزه برچسب‌گذاری اجتماعی است. Calefato, Gendarmi, Lanubile, (2007) در این رابطه در پژوهشی، یک توصیه‌گر برچسب ارائه می‌کنند که متکی بر تحلیل معنایی محتوای یک منبع و نیز پیشنهاد برچسب‌گذاری شخصی و گروهی است. چنین رویکردی مشکل شروع سرد را که از مشکلات سامانه‌های توصیه‌گر است در نظر می‌گیرد. پژوهش دیگر، با توجه به ناتوانایی الگوریتم‌ها توصیه‌گر کنونی در انعکاس روابط معنایی پنهان میان برچسب، کاربر و منبع، روش تجزیه چندخطی مقادیر منفرد را برای کشف روابط پنهان میان این سه عنصر پیشنهاد می‌دهد (Symeonidis et al., 2010).

مسئله دیگر قابل توجه پژوهشگران این حوزه، هدف و انگیزه کاربران از برچسب‌گذاری منابع و تأثیر آن بر روند توصیه برچسب به کاربران بوده است (Cantador, Konstas, & Jose, 2011).

۲-۳. راهکارهای رفع یا کاهش اثرات مسائل معناشناصی بر بازیابی اطلاعات در سامانه‌های برچسب‌گذاری

استفاده از شکل‌های مفرد و جمع، نگارش به زبان معیار یا محاوره‌ای، اشتباهات املایی، مسئله مترادف‌های مختلف یک واژه، کلمات چندمعنایی و استفاده از کلمات زبان خارجی، از عوامل ایجاد‌کننده این تنوع و پراکندگی برچسب‌های کاربران است (Marchetti, et al., 2007; Rohland & Streibel, 2009; Limpens, et al., 2010; Dattolo, 2011; Aurnhamme, et al., 2006). همچنین ساختار مسطح سامانه‌های برچسب‌گذاری و نبود سلسه‌مراتب میان برچسب‌ها، جستجو در فوکسونومی‌ها و دقیقت و جامعیت بازیابی را محدود می‌کند (Marchetti, et al., 2007; Rohland & Streibel, 2009; Limpens, et al., 2010; Majid, et al., 2011; Dattolo, et al., 2011). پژوهش‌های انجام شده در این حوزه، برای کاهش این مشکلات راهکارهایی را ارائه کرده‌اند.

1. Community detection
2. Sparseness
3. Recommender system

از جمله راهکارهای ارائه شده ترکیب فوکسونومی با راهنمای موضوعی است (Song et al., 2010).

استفاده از هستی‌شناسی یا اصطلاح‌نامه راهکار دیگر است. هستی‌شناسی با فراهم‌ساختن یک سلسله مراتب معنایی، موجب غنی‌سازی مسیر پویی و بازیابی منابع توسط کاربران می‌شود (Laniado, et al., 2007; Angeletou, 2008; Limpens, et al., 2009; Lezcano, et al., 2012). روابط معنایی استخراج شده از فولکسونومی‌ها، می‌تواند به منزله ابزاری اثربخش برای مرور و سازماندهی منابع وبی استفاده شود (Heymann & Garcia-Molina, 2006; Zhou, et al., 2007; li, et al., 2007; Rohland, Streibel, 2009; Dong, Wang, & Coenen, 2018). تولید الگوریتم‌های برچسب‌گذاری معنایی، راهکاری است که در تعدادی دیگر از پژوهش‌ها برای رفع ابهام از برچسب‌های یک فوکسونومی ارائه شده است (Dill, et al., 2003; Yang, 2005; Tesconi, et al., 2008; Manzato & Goularte, 2012). پیشنهاد دیگر برای رفع ابهام از معنی برچسب‌ها، بهره‌گیری از مفهوم هم رویدادی است. همچنین است استفاده از بافت فراهم‌شده توسط منابع و کاربران مرتبط با یک برچسب برای ابهام‌زدایی از معنای آن (Yi, 2011). برقرارساختن روابط معنایی میان منابع و برچسب‌های مقتضی منجر به بازیابی منابعی می‌شود که برچسب‌های مرتبط ندارند (Abbasi & Staab, 2009). آخرین مطلب اینکه چالش‌های بازیابی اطلاعات در وبلاگ‌ها از دیگر مسائلی است که در پژوهش‌های مرورشده به آن پرداخته شده است. راه حل ارائه شده در پژوهش (Hope et al., 2007) برای بهبود بازیابی در وبلاگ‌ها، برچسب‌گذاری محتوا و وبلاگ با برچسب‌های معنایی حساس به بافت است که با استفاده از یک هستی‌شناسی انجام می‌شود.

۳-۳. شکاف‌های پژوهشی موجود و پیشنهادهای برای پژوهش‌های آینده یکی از اهداف مرور نظام مند شناسایی شکاف‌های پژوهشی آن حوزه است. خوش‌بندی سلسله مراتبی برچسب‌ها، یکی از روش‌هایی است که برای رفع ابهام معنایی برچسب‌ها به کار می‌رود و روش‌ها و الگوریتم‌هایی برای این کار ابداع شده است. خوش‌بندی بر مبنای هم رویدادی نحوى برچسب‌ها یا بر اساس شباهت معنایی میان مقاهم مرتبط با برچسب‌ها که

در وردنت وجود دارند (Vicient & Moreno, 2013). همچنین خوشبندی منابع چندرسانه‌ای به روشی که ویژگی‌های اجتماعی، معنایی و محتوایی منابع را لحاظ کند (Giannakidou, et al., 2008)، مثال‌هایی از این روش‌هاست. بررسی امکان استفاده از این روش‌ها و الگوریتم‌ها برای خوشبندی مدارک یا کاربران فوکسونومی‌ها، یکی از مسائلی است که می‌تواند در سامانه‌های توصیه‌گر برای توصیه منابع یا برچسب‌های مناسب به کاربران مفید واقع شود.

رفع ابهام از کلمات چندمعنایی با استفاده از بافت شیوه‌ای رایج و پرکاربرد است که در حوزه فوکسونومی‌ها نیز قابل توجه و استفاده پژوهشگران است. پژوهش (Yeung, et al. 2007) نشان می‌دهد با استفاده از بافتی که هریک از عناصر سه‌گانه یک فوکسونومی فراهم می‌کنند، همچنین از طریق تشکیل و بررسی شبکه مدارک و کاربران مرتبط با برچسب‌ها می‌توان به ادراک بهتری از معنای برچسب‌های مبهم دست یافت. در شبکه‌های کاربران، مدارک و برچسب‌های یک فوکسونومی، می‌توان خوش‌هایی را شناسایی کرد که یک برچسب، در هریک از آنها در یک معنا یا کاربرد خاص به کار رفته است. در این زمینه وجود خوش‌هایی کوچکتر درون این خوش‌ها که احتمالاً با مدارکی با موضوعات خاص‌تر مرتبط‌اند مسئله‌ای قابل پژوهش و بررسی خواهد بود.

سامانه‌های برچسب‌گذاری می‌توانند از نوع کلیدواژه‌ای (مسطح) یا معنایی باشند. در پاسخ به مشکلات سامانه‌های کلیدواژه‌ای در ادراک معنی برچسب‌ها و رابطه میان آنها و تأثیر منفی این مسئله بر دقت و جامعیت نتایج جستجو، سامانه‌های معنایی طراحی و ارائه شدند (Huang, Lin, Chan, 2012). ارزیابی سامانه‌های معنایی نشان می‌دهد این سامانه‌ها نسبت به سامانه‌های کلیدواژه‌ای اثربخشی بیشتری دارند. با این وجود پژوهش نشان داده است که سامانه‌های نوع اول، طرفداران بیشتری دارد. دلیل این امر، پیچیده‌تر بودن سامانه‌های معنایی و لزوم تلاش شناختی بیشتر از سوی کاربران این سامانه‌ها به هنگام برچسب‌گذاری منابع است. بنابراین لازم است سامانه برچسب‌گذاری معنایی کاربرپسندی طراحی شود که کاربر با آن احساس راحتی کند.

چنانچه در بخش‌های پیش اشاره شد، ساختار مسطح و نبود برقراری روابط سلسله‌مراتبی میان برچسب‌ها، جستجو و مرور فوکسونومی‌ها را با

چالش جدی مواجه می‌کند. در مرور پژوهش‌ها اشاره شد که قواعدی برای این کار ابداع و ارائه شده است. نمونه‌ای از این قواعد، در پژوهش (Dong, et al., 2018) ارائه شده است. یک پیشنهاد برای پژوهش‌های آتی در این رابطه، می‌تواند مزوج کردن این قواعد با روش‌های یادگیری ماشینی، برای تولید سلسله‌مراتبی با کیفیت بهتر باشد.

چنانچه در پژوهش‌های مرورشده ملاحظه شد، پایگاه داده وردنت ابزاری بسیار مفید برای برقراری رابطه معنایی میان برچسب‌های یک فوکسونومی بوده و به همین دلیل به طور گسترده استفاده شده است. در سال‌های اخیر تلاش‌هایی برای تدوین ابزاری همانند این در زبان فارسی به نام «فارس‌نت» انجام شده است (Shamsfard et al., 2010). توسعه این ابزارها و غنی‌سازی آن‌ها به لحاظ پژوهش هرچه کامل‌تر روابط معنایی میان کلمات، استفاده از آن را در محیط‌هایی چون سامانه‌های برچسب‌گذاری اجتماعی برای برقراری روابط معنایی، ابهام‌زدایی از برچسب‌ها و حل مسائلی چون کلمات مترادف و چندمعنایی میسر می‌کند.

۴. نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر، به روش مرور نظام مند، پژوهش‌های حوزه معناشناسی در سامانه‌های برچسب‌گذاری اجتماعی را بررسی و تحلیل کرده است. مسطح‌بودن و نبود روابط سلسله‌مراتبی میان برچسب‌ها، جستجو و بازیابی در فوکسونومی‌ها را محدود می‌کند. همانگونه که در متن اشاره شد پژوهش‌ها با ارائه روش‌های گوناگون سعی در حل این مسئله داشته‌اند. گفتنی است استفاده از وردنت برای استنتاج روابط معنایی، پراستفاده‌ترین شیوه در میان پژوهش‌ها بوده است.

دیگر مسئله پرتکرار در پژوهش‌های مرورشده، مسائل مرتبط با کلمات مترادف، هم‌آواها، کلمات چندمعنایی، اشتباهات املایی و تایپی کاربران است که ابهام معنایی برچسب‌ها را موجب می‌شوند. لازم به ذکر است با توجه به اینکه این دو دسته چالش، منشاء عمدۀ مسائل و مشکلات پرتکرار کاربران فوکسونومی‌هast، انتظار می‌رود بیشتر پژوهش‌ها به این چالش‌ها بپردازنند. برای حل مسائل مرتبط با مترادفات، علاوه بر راه حل‌های به کاررفته برای مسئله ابهام معنایی که در اینجا نیز

کاربرد دارد، چندین شیوه پیشنهاد شده است که از آن جمله می‌توان به ترکیب فوکسونومی با یک راهنمای موضوعی، بهره‌گیری از «شباهت بافت برچسب» برای کشف متراffفات و هم‌آواها و استفاده از مقیاس «شباهت کسینوسی» برای کشف متراffفات اشاره کرد.

آنچه روشن است، این است که مسائل معنایی در فوکسونومی‌ها هنوز به طور کامل حل نشده است و به مطالعات و پژوهش‌های بیشتری در این زمینه نیاز است. بهویژه اینکه این مسائل تأثیر مستقیمی بر مسیرپویی، جستجو و بازیابی در فوکسونومی‌ها دارند. یکی از زمینه‌هایی که ظرفیت قابل توجهی برای مطالعه و پژوهش را داراست، ساخت یک سامانه برچسب‌گذاری معنایی کاربرپسند است. سامانه‌های معنایی فعلی به دلیل نیاز به صرف وقت و تلاش‌شناختی قابل ملاحظه از سوی کاربر، با استقبال اندکی مواجه هستند و کاربران ترجیح می‌دهند از سامانه‌های کلیدواژه‌ای با وجود مشکلات موجود استفاده کنند. بنابراین ایجاد یک سامانه برچسب‌گذاری معنایی سهل و آسان برای کاربران مفید است.

ماخذ

سعادت، رسول؛ شعبانی، احمد؛ عاصمی، عاصفه؛ چشمۀ شهرابی، مظفر (۱۳۹۷). قabilت رده‌بندی‌های مردمی در تقویت نظام‌های سازماندهی دانش حرفه‌ای: مروری بر مفاهیم و پژوهش‌ها. *مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات*. (۴) ۲۹-۲۶.

Abbasi, R., & Staab, S. (2009, June). RichVSM: enRiched vector space models for folksonomies. In Proceedings of the 20th ACM conference on Hypertext and hypermedia (pp. 219-228). ACM. <https://doi.org/10.1145/1557914.1557952>

Abel, F., Henze, N., Krause, D., & Kriesell, M. (2010). Semantic enhancement of social tagging systems. In Web 2. 0 & Semantic Web (pp. 25-54). Springer, Boston, MA.

Alruqimi, M., & Aknin, N. (2019). Bridging the Gap between the Social and Semantic Web: Extracting domain-specific ontology from folksonomy. *Journal of King Saud University-Computer and Information Sciences*, 31(1), 15-21. <https://doi.org/10.1016/j.jksuci.2017.10.005>

Angeletou, S. (2008). Semantic Enrichment of Folksonomy Tag-spaces. In

Proceedings of the 7th International Semantic Web Conference (ISWC'08),
pp. 889-894

- Aurnhammer, M., Hanappe, P., & Steels, L. (2006). Augmenting Navigation for Collaborative Tagging with Emergent Semantics. International Semantic Web Conference (ISWC2006); Lecture Notes in Computer Science, Athens, Georgia, USA Retrieved January 31, 2008 from <http://iswc2006.semanticweb.org/items/Aurnhammer2006ve.pdf>
- Bindelli, S., Criscione, C., Curino, C. A., Drago, M. L., Eynard, D., & Orsi, G. (2008, November). Improving search and navigation by combining ontologies and social tags. In OTM Confederated International Conferences "On the Move to Meaningful Internet Systems" (pp. 76-85). Springer, Berlin, Heidelberg.
- Bitzer, S., Thoroe, L., Schumann, M. (2010). Folksonomy: Creating metadata through collaborative tagging. In T. Dumova & R. Fiordo (Eds.), Social interaction technologies and collaboration software: Concepts and trends (Chapter 14, pp. 147-157). Pennsylvania: Information Science Reference.
- Calefato, F., Gendarmi, D., & Lanobile, F. (2007, December). Towards Social Semantic Suggestive Tagging. In SWAP (Vol. 314).
- Cantador, I., Konstas, I., & Jose, J. M. (2011). Categorising social tags to improve folksonomy-based recommendations. Journal of Web Semantics, 9(1), 1-15.
- Cattuto, C., Benz, D., Hotho, A., & Stumme, G. (2008a). Semantic analysis of tag similarity measures in collaborative tagging systems. arXiv preprint arXiv:0805. 2045.
- Cattuto, C., Benz, D., Hotho, A., & Stumme, G. (2008b). Semantic Grounding of Tag Relatedness in Social Bookmarking Systems. 615-631. https://doi.org/10.1007/978-3-540-88564-1_39
- Dattolo, A., Eynard, D., & Mazzola, L. (2011, March). An integrated approach to discover tag semantics. In Proceedings of the 2011 ACM symposium on applied computing (pp. 814-820). ACM. <https://doi.org/10.1145/1982185.1982359>
- Dill, S., Eiron, N., Gibson, D., Gruhl, D., Guha, R., Jhingran, A. & Zien, J. Y. (2003, May). SemTag and Seeker: Bootstrapping the semantic web via automated semantic annotation. In Proceedings of the 12th international conference on World Wide Web (pp. 178-186). ACM.

- Dong, Hang & Wang, Wei & Coenen, Frans. (2018). Rules for Inducing Hierarchies from Social Tagging Data. 10. 1007/978-3-319-78105-1_38.
- Eynard, Davide & Mazzola, Luca & Dattolo, Antonina. (2013). Exploiting tag similarities to discover synonyms and homonyms in folksonomies. Software: Practice and Experience. 43. <https://doi.org/10.1002/spe.2150>
- Ghabayen, Ayman & Mohd Noah, Shahrul Azman. (2017). Using Tags for Measuring the Semantic Similarity of Users to Enhance Collaborative Filtering Recommender Systems. International Journal on Advanced Science, Engineering and Information Technology (IJASEIT). 7. 2063-2070. DOI: <http://dx.doi.org/10.18517/ijaseit.7.5.1826>
- Giannakidou, E., Kompatsiaris, I., & Vakali, A. (2008, August). Semsoc: Semantic, social and content-based clustering in multimedia collaborative tagging systems. In 2008 IEEE International Conference on Semantic Computing (pp. 128-135). IEEE. DOI: 10.1109/ICSC.2008.73
- Golder, S. A., & Huberman, B. A. (2006). Usage patterns of collaborative tagging systems. Journal of information science, 32(2), 198-208. DOI: 10.1177/0165551506062337
- Heymann, P., & Garcia-Molina, H. (2006). Collaborative creation of communal hierarchical taxonomies in social tagging systems. Stanford.
- Hope, G., Wang, T., & Barkataki, S. (2007, September). Convergence of web 2. 0 and semantic web: A semantic tagging and searching system for creating and searching blogs. In International Conference on Semantic Computing (ICSC 2007)(pp. 201-208). IEEE. DOI:10.1109/ICSC.2007.95
- Huang, S. L., Lin, S. C., & Chan, Y. C. (2012). Investigating effectiveness and user acceptance of semantic social tagging for knowledge sharing. Information Processing & Management, 48(4), 599-617. <https://doi.org/10.1016/j.ipm.2011.07.004>
- Jabeen, F., Khusro, S., Majid, A., & Rauf, A. (2016). Semantics discovery in social tagging systems: A review. Multimedia Tools and Applications, 75(1), 573-605. <https://doi.org/10.1007/s11042-014-2309-3>
- Jiao, X., & Chen, Y. (2010, October). A semantic tagging system for biomedical articles. In 2010 3rd International Conference on Biomedical Engineering and

- Informatics (Vol. 7, pp. 2733-2738). IEEE. DOI: 10.1109/BMEI.2010.5639867
- Kanishcheva, Olga & Nikolova, Ivelina & Angelova, Galia. (2018). Evaluation of Automatic Tag Sense Disambiguation Using the MIRFLICKR Image Collection. 10. 1007/978-3-319-99344-7_6.
- Kitchenham, B., & Charters, S. (2007). Guidelines for performing systematic literature reviews in software engineering.
- Laniado, D., Eynard, D., & Colombetti, M. (2007, December). Using WordNet to turn a folksonomy into a hierarchy of concepts. In Semantic Web Application and Perspectives-Fourth Italian Semantic Web Workshop (pp. 192-201).
- Lezcano, L., García-Barriocanal, E., & Sicilia, M. A. (2012). Bridging informal tagging and formal semantics via hybrid navigation. Journal of Information Science, 38(2), 140-155. <https://doi.org/10.1177/0165551511435882>
- Li, R., Bao, S., Yu, Y., Fei, B., & Su, Z. (2007, May). Towards effective browsing of large scale social annotations. In Proceedings of the 16th international conference on World Wide Web (pp. 943-952). ACM. <https://doi.org/10.1145/1242572.1242700>
- Limpens, F., Gandon, F., & Buffa, M. (2009). Collaborative semantic structuring of folksonomies (short article).
- Limpens, F., Gandon, F., & Buffa, M. (2010, June). Helping online communities to semantically enrich folksonomies. In Web Science 2010 (pp. 1-8).
- Majid, A., Khusro, S., & Rauf, A. (2011, July). Semantics in social tagging systems: A review. In International Conference on Computer Networks and Information Technology (pp. 191-203). IEEE.
- Manzato, M. G., & Goularte, R. (2012, October). Automatic annotation of tagged content using predefined semantic concepts. In Proceedings of the 18th Brazilian symposium on Multimedia and the web (pp. 237-244). ACM. <https://doi.org/10.1145/2382636.2382688>
- Marchetti, A., Tesconi, M., Ronzano, F., Rosella, M., & Minutoli, S. (2007, May). Semkey: A semantic collaborative tagging system. In Workshop on Tagging and Metadata for Social Information Organization at WWW (Vol. 7, pp. 8-12).
- Min, Q. X., Nazim Uddin, M. & Jo, G. S. (2010, February). The wordNet based semantic relationship between tags in folksonomies. In 2010 The 2nd International Conference

- on Computer and Automation Engineering (ICCAE) (Vol. 2, pp. 815-819). IEEE. DOI:10.1109/ICCAE.2010.5451821
- Morrison, P. J. (2008). Tagging and searching: Search retrieval effectiveness of folksonomies on the World Wide Web. *Information Processing & Management*, 44(4), 1562-1579 . doi=10.1.1.495.4186&rep=rep1&type=pdf
- Nazim Uddin, M., Duong, T. H., Nguyen, N. T., Qi, X. M., & Jo, G. S. (2013). Semantic similarity measures for enhancing information retrieval in folksonomies . *Expert Systems with Applications*, 40(5), 1645-1653. <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2012.09.006>
- Newman, J. (2011). Corpora and cognitive linguistics. *Revista Brasileira de Linguística Aplicada*, 11(2), 521-559. <http://dx.doi.org/10.1590/S1984-63982011000200010>
- Panke, S., & Gaiser, B. (2009). "With My Head Up in the Clouds" Using Social Tagging to Organize Knowledge. *Journal of Business and Technical Communication*, 23(3), 318-349. <https://doi.org/10.1177/1050651909333275>
- Peters, I. (2009). Folksonomies: Indexing and retrieval in web 2. 0. Berlin: De Gruyter Saur. DOI: <https://doi.org/10.1515/9783598441851.toc>
- Razikin, Kh., Goh, D. H., Chua, Alton Y. K & Lee, Ch. S. (2011). Social tags for resource discovery: a comparison between machine learning and user-centric approaches. *Journal of Information Science*, 37 (4): 391-404. DOI: 10.1177/0165551511408847
- Rohland, M., & Streibel, O. (2009). Algorithmic extraction of tag semantics. In FIS2009: Proceedings of the 2nd international Future Internet Symposium, Berlin.
- Shamsfard, M., Hesabi, A., Fadaei, H., Mansoory, N., Famian, A., Bagherbeigi, S., Fekri, E. and et al. (2010). Semi Automatic Development of Farsnet; the Persian Wordnet. Proceedings of 5th Global WordNet Conference (GWA2010). Mumbai, India
- Shen, M., Wang, J., & Liu, X. (2018). Community detection in social tagging systems based semantics of tags. ICMLC <https://doi.org/10.1145/3195106.3195156>
- Song, J., Zhou, Y., Jung, H., & Davis, J. (2010). Adding Context to Social Tagging Systems. In Proceedings of the 21st Australasian Conference on Information Systems.
- Symeonidis, P., Nanopoulos, A., & Manolopoulos, Y. (2010). A unified framework for providing recommendations in social tagging systems based on ternary semantic analysis. *IEEE Transactions on Knowledge and Data Engineering*, 22(2), 179-192. DOI: 10.1109/TKDE.2009.85
- Tesconi, M., Ronzano, F., Marchetti, A., & Minutoli, S. (2008, October). Semantify del. icio. us: Automatically turn your tags into senses. In The 7th International Semantic Web Conference(p. 67).
- Vinent, C., & Moreno, A. (2013, September). A Study on the Influence of Semantics on

- the Analysis of Micro-blog Tags in the Medical Domain. In International Conference on Availability, Reliability, and Security (pp. 446-459). Springer, Berlin, Heidelberg.
- Weller, K., Peters, I., & Stock, W. (2010). Folksonomy: the collaborative knowledge organization system. In T. Dumova & R. Fiordo (Eds.), Social interaction technologies and collaboration software: Concepts and trends (Chapter 13, pp. 132-146). Pennsylvania: Information Science Reference.
- Yang, H. C. (2005, September). Bridging the www to the semantic web by automatic semantic tagging of web pages. In The Fifth International Conference on Computer and Information Technology (CIT'05) (pp. 238-242). IEEE. <https://doi.org/10.1109/CIT.2005.81>
- Yang, W., Zhang, Z., & Huang, G. (2019, December). Building Tag Systems Based on Advanced Semantic Hierarchical Clustering. In 2019 IEEE 4th Advanced Information Technology, Electronic and Automation Control Conference (IAEAC) (Vol. 1, pp. 1241-1247). IEEE. DOI: 10.1109/IAEAC47372.2019.8997666
- Yeung, A., Gibbins, N., & Shadbolt, N. (2007). Understanding the semantics of ambiguous tags in folksonomies.
- Yi, K. (2011). An empirical study on the automatic resolution of semantic ambiguity in social tags. Proceedings of the American Society for Information Science and Technology, 48(1), 1-10. <https://doi.org/10.1002/meet.2011.14504801175>
- Zhang, M., Wu, T., Ji, Q., Qi, G., & Sun, Z. (2019, July). Mining Hypernym-Hyponym Relations from Social Tags via Tag Embedding. In International Conference on Artificial Intelligence and Security (pp. 319-328). Springer, Cham
- Zhou, M., Bao, S., Wu, X., & Yu, Y. (2007). An unsupervised model for exploring hierarchical semantics from social annotations. In The Semantic Web (pp. 680-693). Springer, Berlin, Heidelberg. https://doi.org/10.1007/978-3-540-76298-0_49
- Zorn, H. P., & Gurevych, I. (2011, December). A study of sense-disambiguated networks induced from folksonomies. In Proceedings of the 25th Pacific Asia Conference on Language, Information and Computation (pp. 323-332).

استناد به این مقاله:

هرجویان، زهره؛ میرزابیگی، مهدیه (۱۳۹۹). مغناشناستی در سامانه‌های برچسب گذاری اجتماعی: یک مرور نظام مند. فصلنامه مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات، ۳۱ (۳)، ۱۱۰-۱۲۹. DOI: 10.30484/nastinfo.2020.2357.1906